

miljøpartiet
de grønne

lillehammer

ARBEIDSPROGRAM 2015-2019

Innholdsliste

Hovedmål.....	3
Bærekraftig utvikling - klima og miljø.....	3
Miljøpartiet De Grønne Lillehammer vil:.....	3
Solidarisk handel - Åpenhet i innkjøp	4
Miljøpartiet De Grønne Lillehammer vil:.....	5
Bærekraftig kommuneøkonomi.....	6
Miljøpartiet De Grønne Lillehammer vil:.....	6
Kommune- og samfunnsutvikling.....	7
Sentrum.....	7
Tettstedsutvikling, samferdsel og transport.....	7
Miljøpartiet De Grønne Lillehammer vil:.....	8
Skole og oppvekst.....	9
Skolestruktur i Lillehammer.....	9
Miljøpartiet De Grønne Lillehammer vil:.....	9
Kultur, fritid, samhold og mangfold.....	11
Miljøpartiet De Grønne Lillehammer vil:.....	11
Helse og omsorg.....	12
Miljøpartiet De Grønne Lillehammer vil:.....	12
Næringsliv.....	13
Miljøpartiet De Grønne Lillehammer vil:.....	13

Hovedmål

Miljøpartiet De Grønne Lillehammer jobber for et medmenneskelig samfunn i økologisk balanse. Våre prinsipper er tuftet på solidaritet med alle mennesker som lever i dag, de som kommer etter, dyr og naturen. Vi ønsker å videreføre det gode grunnlaget vi har lagt gjennom de fire årene vi har sittet i kommunestyret. En stemme til oss vil støtte vårt arbeid for mer rettferdig handel, flere tiltak som "green nudging", "snål frukt i skolen", bedre dyrevelferd og mer rettferdig og etisk handel. Lillehammer er sterkt presset økonomisk, men vi skal finne løsninger som fremmer livskvalitet, miljø og folkehelse, samtidig som det er gunstig for kommuneøkonomien.

- Tenk nytt, stem Grønt!

Bærekraftig utvikling - klima og miljø

Vi legger livsgrunnlaget til grunn for alle våre politikkområder. Klimaendringene er vår tids største utfordring, og vi mener dette kan løses på en måte som skaper et bedre lokalsamfunn både for oss og for de som kommer etter.

Lillehammer kan gjennom sine politiske valg bli den kommunen i landet, som ikke bare viser, men faktisk går foran og skaper de viktige og positive ringvirkningene verden trenger.

Vi vil gjøre Lillehammer kommune 100 % fornybar. Klimagassutslippene må kuttes med opp mot 60 % de neste femten årene. Innen 2050 må fossil energi være erstattet med fornybar energi på alle felt. Areal- og transportplanen må resultere i færre biler, mindre luftforurensing, triveligere by, bedre sykkelveier og bedre kollektivtransport.

Vår primære oppgave i kommunestyret vil være å følge med, si ifra og fronte løsninger som gjør at livskvalitet, helse og økologi settes først.

Miljøpartiet De Grønne Lillehammer vil:

- legge klima og miljø til grunn for all politikk for å sikre bærekraft og livskvalitet både for de som lever i samfunnet i dag og for de som kommer etter.

- ha en miljøplan som inneholder ambisiøse mål og forpliktende tidsfrister som gjør kommunen til en foregangskommune i klimapolitikken.

- gjøre kommunen til en foregangskommune på grønne og etiske innkjøp, for eksempel gjennom høy andel lokal og økologisk mat, fairtrade, el-biler, og mer vegetarisk mat i kommunens kantiner.

- redusere energiforbruket i kommunen ved blant annet ENØK-tiltak ved renovering og bygging av nye skoler, barnehager, sykehjem, og smartere utebelysning. Bytte ut fossile energikilder som for eksempel oljekjeler, med fornybare løsninger. Trekke ut investeringer i fossil energi i kommunale fond og spesifisere at deler av avkastningen skal brukes til grønn næringsutvikling.

- at kommunen skal jobbe aktivt med grønn næringsutvikling. Kommunen kan bidra med lokaler, kompetanse, nettverk og hjelp i oppstartsfasen.

- at kommunen skal gå mot bygging av flere kjøpesentre og heller ta vare på lokalt næringsliv og et levende og mangfoldig sentrum.

- stanse nedbygging av den verdifulle matjorda i kommunen.

- gi alle barn en trygg skolevei.

Solidarisk handel - Åpenhet i innkjøp

Lillehammer kommune kan bidra til å gjøre lokalsamfunnet og verden til et bedre sted og nå klimamål gjennom sine innkjøp og investeringer. Miljøpartiet De Grønne ønsker å oppmuntre innbyggere til å ta gode valg når de handler. Kommunen og det offentlige må gå foran som et godt eksempel for å vise vei.

Vi er stolte over at Lillehammer er sertifisert som Fairtrade-kommune. Satsingen på handel som sikrer gode lønnsvilkår, gir barn skolegang, stiller krav til helse, miljø og sikkerhet og fremmer bærekraftig og dyrevennlig produksjon, er noe vi mener Lillehammer må forplikte seg til. Derfor bør vi også bli medlem av Initiativ for Etisk Handel (IEH), og satse mer på økologiske innkjøp.

Et av våre første forslag var å gjøre Lillehammer til en skatteparadisfri-kommune. Vi mener kommunen må gå foran i arbeidet mot skatteunndragelser og annen økonomisk kriminalitet. Hvert år forsvinner flere milliarder kroner ut av Norge. Dette er penger som kunne bidratt til å bygge opp infrastruktur, gi bedre skole, helsevesen og styrket det offentlige på flere områder. Gjennom anbudsrunder kan kommunen stille etiske krav til bedrifter rundt åpenhet i økonomien. Kommunen bør bli med i Transparency International.

Teknologien som vi har gjort oss avhengig av, blir ofte produsert under uverdige forhold, og med stor miljøbelastning. Kommunen bør tenke nytt i forhold til innkjøp og bruk av teknologiutstyr. Det finnes flere gode løsninger på dette, blant annet Greentech, som samler inn og bygger om brukt datautstyr. Slike ordninger vil gjøre informasjonsteknologien billigere, og det vil bli mulig å gi mer og bedre utstyr til blant annet grunnskolen. Kommunen kan også skape bedre delingskultur og mer åpenhet gjennom satsing på åpen kildekode og fri programvare.

Lillehammer kommune kan vise større ansvar gjennom investeringer i grønne fond. Når Lillehammer kommune investerer, bør det alltid ligge gode retningslinjer for etikk og bærekraft til grunn.

De nasjonale mål for økologisk landbruk er 15%. Gjennom innkjøp kan kommunen bidra til å nå de nasjonale målene og støtte lokalt landbruk. Vi vil også undersøke om det er mulig å få tak i frukt og grønt billig av typen som sorteres ut, men er fullt brukbar, slik som vårt forslag om «snål frukt i skolen». Dette kan brukes på skolekjøkken, sikre fruktordning i skolen og gis til institusjoner som Helsehuset. På denne måten kan kommunen bidra til sunnere livsstil og samtidig redusere matsvinn.

Miljøpartiet De Grønne Lillehammer vil:

- styrke Fairtrade-satsingen og bli medlem av Initiativ for Etisk Handel (IEH).
- stille strenge krav til innkjøp og investeringer, og bidra til at kommunen blir en del av løsningen på klimaspørsmålet.
- kjøpe inn mer bærekraftig teknologi gjennom Greentech eller lignende, og på den måten sørge for flere datamaskiner i grunnskolen.
- satse på åpen kildekode og fri programvare, for å bedre sikkerhet og skape en delekultur.
- bidra til at Norge når nasjonal satsing på økologisk mat og øke det kortreiste, vegetariske og veganske tilbudet i det offentlige.
- innføre tiltak mot matsvinn, blant annet gjennom “nudging”.
- følge opp kommunens klima- og energiplanen, og jobbe for å få en klimanøytral kommune uten kjøp av kvoter.
- at anbudsprosessen skal prioritere bedrifter som tar i mot lærlinger eller praktikanter.
- Bidra til at anbud på matinnkjøp fører til flere innkjøp av produkter og tjenester fra lokale grønne produsenter.

Bærekraftig kommuneøkonomi

Lillehammer kommune er inne i en anstrengt økonomisk situasjon og har lite handlingsrom. Kommunens drift er høyere enn inntektene kan forsvare. Kommunen klarer ikke nødvendige investeringer, lønnsvekst og vedlikehold uten nedskjæringer i ordinær drift. Det er Stortinget som gir kommunene den økonomiske rammen. Hvis overføringene ikke økes, må driften endres. Det nye kommunestyret vil få en tøff start med få reserver.

Vi tror at vi i framtiden må bli flinkere til å ta vare på hverandre og miljøet innenfor trangere rammer. Miljøpartiet De Grønne vil at kommunen skal stimulere til mer frivillighet, mer miljøvennlig innkjøp og til lavere energi- og ressursbruk.

Miljøpartiet De Grønne Lillehammer vil:

- styrke kommunens økonomiske handlingsrom ved å øke kommunens reserver.
- sette av mer penger til ENØK-tiltak og vedlikehold av kommunens bygningsmasse.
- øke investeringene og vedlikehold til sykkelveier og trafikksikkerhetstiltak.
- følge opp kommunens miljøfyrtårnsertifisering, og stimulere næringslivet til å sertifisere seg.
- arbeide for å få et fullverdig klimaregnskap som dekker Lillehammersamfunnet i sin helhet.
- styrke frivillig sektor og stimulere til økt innsats for fellesskapet, blant annet gjennom tallfesting av frivillig-innsats i kommunens budsjett.
- bidra til å minske lønnsgapet mellom kommunalt ansatte.
- samarbeide med fagforeningene for å se om tilbud om 6-timersdag kan gjøre det mulig å bremse sykefraværet og uønsket deltid.
- søke staten om å bli pilot på prosjekt om borgerlønn.
- at Lillehammer kommune deler ut en årlig miljøpris.

Kommune- og samfunnsutvikling

Lillehammer er en god kommune å bo i. Vi ønsker en utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner. Kommunen består av by, bydeler, grender og vakker natur. Alt hører sammen. Kommunen er i vekst og det er viktig med en utvikling som tar hensyn til mangfoldet både på kort og lang sikt. Miljøpartiet De Grønne vil legge bærekraft som ren luft og vann, dyrking av mat, livskvalitet, helse og miljø til grunn for samfunnsutviklingen.

Sentrum

Boligbygging bør fortrinnsvis skje som fortetting i sentrum. På sikt ønsker vi et bilfritt sentrum med kort avstand til buss, tog og annen kollektivtransport. Det må tilrettelegges både for syklister og fotgjengere. En spennende tanke er å utrede om en bybane kan være bindeledd mellom Nordre- og Søre Ål. Dagens togtrasé kan, om kostnadsmulig, benyttes for lokal transport hvis NSB finner andre løsninger for to-spors jernbane.

En slik løsning vil kunne redusere trafikkproblemene gjennom byen, gi bedre rom for myke trafikanter og gi renere luft. Vi tenker oss kollektivknutepunkter med nok parkeringsplasser både nord og sør i byen. Dette må skje i samarbeid med fylkeskommune og stat.

En grønn by har ren luft, og derfor er vann og planter en viktig del av framtidens byer. Vi ønsker oss grønne tak, åpne bekker og elver og mange grøntarealer. Dette vil redusere støy og støv, bidra til flomvern og gjøre byen enda vakrere.

Tettstedsutvikling, samferdsel og transport

Kommunen har livskraftige bydeler og grender. Det er viktig at disse ivaretar sine interesser gjennom aktive bydels- og grendeutvalg. Miljøpartiet De Grønne ønsker vekst først og fremst i sentrum, men vil samtidig arbeide for levende bydeler og grender. Lillehammer som studentby må bygge flere boliger som er rimelige.

Regjering og Storting ønsker en kommunereform. Miljøpartiet De Grønne på Lillehammer er ikke prinsipielt imot en kommunesammenslåing, men vi vil avvende folkeavstemningen før vi tar et endelig standpunkt. Gausdal, Lillehammer, Øyer og tildels Ringeby samarbeider i dag godt. Vi må kunne forutsette at samarbeidet fortsetter selv om velgerne skulle si nei til en sammenslåing. En sammenslåing har både positive og negative sider.

En av kvalitetene med Lillehammer er den nære tilgangen til natur og friluftsliv. For å ivareta dette, er det viktig å definere en markagrense.

Skal vi skape en grønn framtid vil utbygging av jernbane være langt viktigere enn å bygge ut vei. Trygge veier med fysiske midtdeleere er viktig for å redusere ulykker,

men både nærings- og privattransport bør i hovedsak legges over til bane og annen kollektivtransport. Tilrettelegging for sykling vil redusere miljøbelastningene betydelig.

Miljøpartiet De Grønne Lillehammer vil:

- ha et levende sentrum med levende torg og miljøgater.
- ha hyppigere avganger for busser, spesielt i helgene.
- redusere parkeringskravet per boenhet i sentrum.
- utrede muligheter for en bybane fra nord til sør i byen.
- at kommunens bilpark blir elektrisk og at kommunens lastebiler går på biodiesel.
- stenge Vingnesbrua for biltrafikk, så det blir trygt og attraktivt for syklister og gående.
- at grønne tak, solceller, aktivhus eller plusshus blir standard for nybygg.
- at det gis dispensasjon fra TEK10 ved kompensierende tiltak som naturvennlige materialer, gjenbruk av bygningsmasse/-deler, med tanke på økologisk fotavtrykk.
- arbeide for en ny brannstasjon som sikrer framtidens behov.
- regulere boligområder med tanke på kollektivårer.
- fortette i sentrum og tillate høyere byggehøyder i visse soner.
- legge til rette for alternative boformer og utrede mulighetene for å bygge økolandsby etter modell fra Hurdal.
- verne dyrka mark og vedta en markagrense.
- ha sosiale arenaer fri for reklame der folk kan utfolde seg, samles, ha tilgang på vann og toaletter uten å måtte kjøpe noe.
- bevare en motorfri natur.
- beplante parker med bie- og humlevennlige planter, samt matnyttige busker og trær.
- ha permanente flergangsgriller i parker og på strender.
- Tilrettelegge for parkour og annen uorganisert aktivitet.
- ha avfallsdunker som er tilrettelagt for kildesortering.
- At kommunesammenslåing avgjøres ved folkeavstemning.

Skole og oppvekst

Barna representerer framtiden. Derfor er en god og trygg barndom for alle en hovedmålsetting for Miljøpartiet De Grønne. I dagens kompliserte samfunn med store prestasjonskrav er det viktig å skape gode og trygge rammer.

Miljøpartiet De Grønne vil gi barn og unge en forståelse av sin rolle som verdensborgere, og lære dem empati og medfølelse for ulike kulturer, tradisjoner, mennesker, natur og dyr. Oppveksten bør være en tid for undring og læring om sammenhenger i samfunnet og naturen. Det er viktig å se på mengden oppgaver skoler og lærere i dag er pålagt. Lærere må først og fremst få lov til å være lærere i en skole som er fleksibel å møte barna på deres nivå.

Skolestruktur i Lillehammer

Miljøpartiet De Grønne ønsker en desentralisert skolestruktur. Vi ønsker å beholde Sakshem og Buvollen som selvstendige skoler, men er villig til å se på andre løsninger når det gjelder organisering.

Den politiske målsetting om fortetting av sentrum fører til økt press på Hammartun skole. Miljøpartiet De Grønne vil se på muligheten av en ren barneskole på Hammartun. Skolen vil da kunne dekke skolebehovet i sentrum. Ungdomstrinnet på Hammartun bør kunne fordeles på Åretta og Smestad, slik at kommunen dekker ungdomsskolebehovet gjennom to skoler. Det er lettere å kunne forsvare flytting av elever i denne aldersgruppen, og skolene vil kunne få en størrelse som også kan forsvares pedagogisk. En utvidelse av Hammartun til ren barneskole, vil kunne avlaste deler av Nordre Ål.

Miljøpartiet De Grønne vil fortrinnsvis beholde Ekrom og Kringsjø, men vil avvende resultatet av den pågående skoleutredningen, før vi tar et endelig standpunkt til skolesituasjonen i Nordre-Ål.

Miljøpartiet De Grønne Lillehammer vil:

- hindre ytterligere nedskjæringer i skolebudsjettene.
- tilby alle elever i lillehammerskolen gratis frukt og grønt på skolen.
- øke antall datamaskiner per elev og bruke mest mulig programvare med åpen-kilde.
- etablere skolehager hvor barna både i barnehage og grunnskole kan følge maten fra jord til middagsbord.
- innføre "Grønt Flagg" i alle offentlige skoler og barnehager i Lillehammer, en ordning som omfatter både miljøopplæring og miljøsertifisering.
- styrke seksualundervisningen.

- styrke båndene mellom skole og samfunn, blant annet ved at elevene som ledd i undervisningen får delta i praktiske oppgaver i og utenfor skolen.
- at praktiske emner og oppøving av motoriske ferdigheter får en større plass i grunnskolen og at elevene får større adgang til å lære praktiske fag.
- at elevene får mer fysisk aktivitet i skolen, for eksempel gjennom tverrfaglige oppgaver.
- introdusere dataprogrammering som valgfag i grunnskolen, så elevene lærer teknologi i praksis.
- øke ressursbruken til barnevernet utenfor vanlig åpningstid, og stimulere flerkulturelle til å søke ledige stillinger i barnevernet.
- sikre alle elever tilbud og rom for å snakke med helsesøster om psykisk helse.
- satse på rådgivning inn imot idrettslag og foreninger som jobber med barn for å skape mer inkluderende idrett og aktivitet.
- ha trygge skoleveier, og legge til rette for at elever skal gå og sykle til og fra skolen.
- lære elevene mer kildekritisk tenking, og hvordan verktøy som internett brukes på best mulig måte.
- ha alternativer til kumelk i skolemelkordningen.
- sørge for at skolen ikke styres av kommersielle krefter.
- satse mer på ikke-voldsdialog i skolen for å hindre misforståelser og mobbing og øke trivselen.

Kultur, fritid, samhold og mangfold

Miljøpartiet De Grønne vil at kultur tas på alvor som samfunnskraft og nødvendig fundament i samfunnet, både i skoleverket og ellers.

Miljøpartiet De Grønne mener det å kunne uttrykke og engasjere seg i kulturlivet er en viktig rettighet. Kultur har en naturlig plass på offentlige budsjetter, men kulturlivet i seg selv må være fritt og uavhengig. Kulturen skal berike, avspeile og problematisere fortid, samtid og framtid. Kulturpolitikken må åpne opp for mangfold og nytenkning, med en rikdom av varierte uttrykk. Vi mener at ulikheter beriker og skaper dynamikk i samfunnet. Kultur- og fritidstilbudet i en by er ofte det som knytter nye bånd og styrker gamle. Spesielt for innvandrere, flyktninger og innflyttere er kultur- og fritidstilbud ofte den arenaen hvor nettverk bygges.

Miljøpartiet De Grønne mener kommunen må se på borgerstyrt/brukerstyrt personlig assistanse (BPA) som en inkluderings- og likestillings sak, og ikke helse- og omsorgsarbeid.

Miljøpartiet De Grønne Lillehammer vil:

- styrke biblioteket og bibliotekets rolle som en arena for debatt, filosofi, dialog og kulturaktiviteter.
- jobbe for at biblioteket får utvidede åpningstider ved hjelp av ny teknologi etter modell fra «meråpent bibliotek».
- renovere og utvikle Kulturhuset Banken for å tilfredsstillende et levende kulturliv i framtiden.
- øke satsningen på frivillig arbeid gjennom lokale lag og foreninger.
- synliggjøre og styrke arenaene for kunst og kultur.
- jobbe for at elever på læringscenteret får status som studenter.
- videreføre opplevelseskort-ordningen og utvide den til å også gjelde elever ved Lillehammer Læringscenter.
- legge til rette for flere livssyns åpne seremonirom, gjerne i tilknytning til gravlunder, flerbrukskirker og kulturhus.
- at sentrum blir mer attraktivt for barnefamilier, med fokus på lek, utfoldelse og undring.
- ikke ha tiggerforbud.
- styrke Lillehammer sin status som filmby.

- sørge for at de som trenger borgerstyrt/brukerstyrt personlig assistanse (BPA) får den nødvendige friheten til selvrealisering, og å bidra i samfunnet ut fra sine forutsetninger.

- søke om midler til et pilotprosjekt for å bygge et inkluderende og aktiviserende asylmottak, før vi blir pålagt å ta i mot flyktninger av staten uten selv å kunne bestemme rammene.

- jobbe for en fadderordning som lettere kan ta imot og hjelpe integreringen av vår nye landsmenn/-kvinner.

- Gjøre offentlig informasjon mer tilgjengelig, og gjøre det mulig å velge forenklet språk på kommunens hjemmesider.

Helse og omsorg

Miljøpartiet De Grønne Lillehammer ser mennesket som en helhet hvor kropp, sinn og livssituasjon må sees i sammenheng. Uansett funksjonsevne og arbeidskapasitet, må alle få muligheten til å bidra i samfunnet ut fra egne premisser.

Helse er en av kommunens hovedoppgaver og største utgiftsposter. God fysisk og psykisk helse er grunnsteinene vi bygger hverdagen vår på. Miljøpartiet De Grønne vil styrke helsearbeidet ved bl.a. å forebygge sykdom og isolasjon gjennom gode møteplasser og tilpassede aktiviteter.

Vi ønsker en aktiv kommune som markedsfører og synliggjør det positive med å jobbe i helsesektoren, slik at flere i framtiden vil velge denne utdanningen. Da er det viktig at vi reduserer uønskede deltidsstillinger, for å skape forutsigbarhet og trygghet for de ansatte, og stabilitet for mottakerne og de pårørende.

Vi ønsker et tillitbasert samarbeid mellom kommune, pasienter, leger, helseinstitusjoner, pårørende og pasientorganisasjoner. Frivillighetsarbeid er et viktig verktøy for å påvirke samfunnet positivt. Vi ønsker å bidra til mer samarbeid mellom kommune og frivillige lag og organisasjoner. Helsetilbudet skal ikke baseres på frivillighet, men frivillighet er et supplement til kommunens tjenester kommunen må anerkjenne.

I et samfunn med stadig økende andel eldre vil presset på kommunale helsetjenester øke. Miljøpartiet De Grønne vil legge til rette for alternative boformer også for eldre. Tun eller bofellesskap der eldre kan bo i mindre grupper, kan stimulere til mer fellesskap og økt livskvalitet. Dette kan også avlaste hjemmetjenesten ved å effektivisere arbeidet. Husbanken bør gi støtte til de som velger å bo i kollektiv.

Miljøpartiet De Grønne Lillehammer vil:

- at ufrivillige deltidsansatte får økt stillingsprosent og ufrivillige vikarer får fast ansettelse.

- jobbe for å redusere sykefraværet, blant annet gjennom å se på tiltak som 6-timers arbeidsdag i samarbeid med fagforeningen.
- bidra til jevn kjønns-, kulturell- og aldersbalanse på institusjoner gjennom utformingen av stillingsutlysninger.
- ha naturopplevelser og sosialt samvær, gjerne på tvers av generasjoner og kulturer, som en del av livsgledesatsingen til kommunen.
- ha et rikere og sunnere mattilbud for å redusere bruken av kostbar "spesialmat", øke folkehelse og trivsel og redusere matsvinn.
- at kommunen i større grad skal legge til rette for møteplasser for ensomme, enslige og eldre. Samt synliggjøre og bevare de tilbudene som allerede eksisterer.
- jobbe for å ivareta et fullverdig sykehus på Lillehammer.
- styrke medmenneskelig og profesjonell behandling, og fokusere på hjelp fremfor å straffe de som faller utenfor.
- bygge flere kommunale utleieboliger

Næringsliv

Næringslivet vil spille en viktig rolle på løsningene for det grønne skiftet. Arbeidsplasser i det private og offentlige er det som sikrer kommunen skatteinntekter og som bidrar til å utvikle byens infrastruktur og de offentlige tjenestene. Lillehammer kommune må legge til rette for at grønne gründere velger seg vår kommune. I det grønne skiftet trenger vi flere som vil vise vei til et mer bærekraftig samfunn.

På en klode med stadig økende befolkningsvekst vil selvforsyningsgrad og jordvern ha mye å si for å sikre nok mat til alle. Vi mener Lillehammer må ta sin del av ansvaret når det kommer til å bevare dyrkbar jord. Vi ønsker også mer foredling og salg av lokale landbruksprodukter. Kommunen kan gjøre mer for å sikre det nasjonale mål om 15% økologisk jordbruksproduksjon.

Miljøpartiet De Grønne Lillehammer vil:

- opprette et fond hvor grønne gründere som vil etablere seg i byen eller legge om til en bærekraftig drift kan søke oppstartsmidler.
- støtte uavhengige innovasjonssentre, etter mønster av for eksempel FabLab, der potensielle gründere får muligheten til å utvikle sine ideer til fysisk prototyp innen kreative og kulturelle yrker, eller yrker som satser på reparasjon og deling.
- støtte en videreutvikling av Fabrikken for virksomheter innen kunst, kultur- og opplevelse.

- styrke Lillehammer som filmby etter modell fra Aarhus i Danmark.
- at kommunen etablerer et tettere samarbeid med Høgskolen på Lillehammer og de yrkesfaglige linjene på videregående.
- skape et bedre samarbeid mellom lokale bedrifter, forskningsmiljøene og grunnskolen.
- jobbe mot den bilbaserte handelen og fokusere på sentrumsnære tiltak.
- jobbe for å ruste opp jernbanen på en måte som gjør at industri kan levere og motta flere varer på tog.
- jobbe for at det ikke blir søndagsåpne butikker.
- jobbe for at Ikomm tilfredsstillt kravet til "egenregi" og blir en grønn spydspiss i IT-bransjen.